

นิทานสุภาษิตจีน (17) 成语故事 (十七)

ภาษาจีนมีสำนวนสุภาษิตมากมาย และชาวจีนก็นิยมใช้สำนวนสุภาษิตเหล่านี้ในชีวิตประจำวัน “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอสำนวนสุภาษิตจีนที่มีเรื่องเล่าประกอบให้ผู้อ่านทุกท่านได้อ่าน เพื่อเพิ่มพูนความรู้ทางด้านภาษาจีนพร้อมทั้งความบันเทิงไปพร้อมกัน

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอก็คือ 远水不救近火/远水不救近火(yuǎn shuǐ bú jiù jìn huǒ เยวี่ยน ฉู่ ปู้ จั้ว จิ้น หั่ว) น้ำไกลไม่ช่วยดับไฟใกล้ หรือตามแบบไทยก็คือ น้ำไกลย่อมดับไฟใกล้ไม่ทัน สุภาษิตคำนี้มีปรากฏในคำภีร์โบราณชื่อ หานเพียจื่อ โดยมีเนื้อความว่า “失火而取水于海，海水虽多，火必不灭矣，远水不救近火也。”/“失火而取水于海，海水虽多，火必不灭矣，远水不救近火也。”shī huǒ ér qǔ shuǐ yú hǎi, hǎi shuǐ suī duō, huǒ bì bú miè yǐ, yuǎn shuǐ bú jiù jìn huǒ yě. ชื่อ หั่ว เอ้อร์ ฉู่ ฉู่ ยฺหวี่ ไฟ, ไฟ ฉู่ ชฺย ตั่ว, หั่ว ปู้ ปู้ ฉือ อี้, เยวี่ยน ฉู่ ปู้ จั้ว จิ้น หั่ว (เหย) ความหมายของประโยคนี้ก็คือ เมื่อไฟลุกไหม้ไหม้ แม้ทะเลจะมีน้ำมากแต่อาจดับไฟได้ทันใด น้ำไกลย่อมจะดับไฟใกล้ไม่ได้ทันนั้น

นิทานสุภาษิตนี้กล่าวถึงสมัยปลายราชวงศ์โจวตะวันออก ประเทศจีนแตกแยกออกเป็นหลายก๊กมีสงครามรบพุ่งกันอย่างยาวนาน จนสุดท้ายก็เหลือเจ็ดก๊กที่มีอำนาจและตั้งมั่นกันไว้ แม้จะเป็นยุคที่เต็มไปด้วยสงคราม แต่ก็เกิดนักปราชญ์ นักคิดต่างๆ มากมาย สุภาษิตจีนเองก็อาศัยเหตุการณ์เจ็ดก๊กนี้ก่อกำเนิดขึ้นมากมาย ดังเรื่องราวที่น่า

สนใจในวันนี้ มีเรื่องเล่าว่า การบริหารในก๊กหลู่กำลังอ่อนแอมีสภาพใกล้จะถูกก๊กอื่นเข้ายึด โดยเฉพาะเพื่อนบ้านอย่างก๊กฉี เจ้าเมืองหลู่ก็ตั้งใจมาก พยายามคิดหาวิธีแก้วิกฤตนี้ให้ได้ วันหนึ่งเจ้าเมืองหลู่ก็คิดได้วิธีหนึ่ง จึงปรึกษากับเหล่าขุนนาง วิธีการของเจ้าเมืองหลู่ก็คือ การผูกมิตรกับเพื่อนบ้านต่างๆ าก๊กฉี ก๊กจั้น เป็นต้น เพื่อหวังว่ายามที่ก๊กฉีศัตรูข้างบ้านมารุกรานตนเอง จะได้ขอความช่วยเหลือจากก๊กต่างๆ เหล่านั้นได้ พร้อมกับนี้ เจ้าเมืองหลู่ยังเตรียมที่จะส่งพระญาติของพระองค์ไปประจำยังก๊กต่างๆ แต่ก่อนที่จะดำเนินการลงไป ก็มีขุนนางท่านหนึ่งเตือนว่า พวกเราต่างทราบดีผู้คนในก๊กเยว่เป็นนั้นมีความสามารถในด้านการว่ายน้ำดีน้ำ แต่ถ้ตอนนี้ ที่ตรงหน้าเรามีคนตกน้ำ แล้วเราไปขอความช่วยเหลือจากคนก๊กเยว่ แม้ว่าเขาจะมาช่วย แต่คนตกน้ำก็คงจะจมน้ำตายไปตั้งนานแล้ว นอกจากนี้ก็ยังยกตัวอย่างเปรียบเทียบกับอีกว่า ถ้าที่เรานี้เกิดเพลิงไหม้ตอนนี้ แม้ว่าทะเลจะมีน้ำมากมายมหาศาล แต่ทะเลมันห่างไกลจากเราที่ยังนั่ง เพราะฉะนั้นกว่าจะเอาน้ำทะเลมาได้ ไฟก็คงจะไหม้ทุกอย่างจน

(ที่มาภาพ: <http://old.fhxxw.cn>)

สูญสิ้นแล้ว เจ้าเมืองหลู่ได้ฟังดังนั้นแล้วก็ล้มเลิกความตั้งใจที่จะอาศัยเพื่อนบ้าน ตั้งหน้าตั้งตาปฏิรูปประเทศตนเองแทนการพึ่งพาประเทศอื่น

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

远水不救近火比喻慢的

办法救不了急事。

远水不救近火比喻慢的
办法救不了急事。

Yuǎn shuǐ bú jiù jìn huǒ bǐyù màn de bànfǎ jiù bú liǎo jí shì 。

เยวี่ยน ฉู่ ปู้ จั้ว จิ้น หั่ว ปี้ยู่ ม่าน เตอะ ป่านฝ่า จั้ว ปู้ เหลียว จี้ ฉือ。

น้ำที่อยู่ไกลย่อมดับไฟใกล้ไม่ได้ เปรียบเปรยว่า วิธีการที่ล่าช้ามีอาจแก้สถานการณ์เร่งด่วนได้

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

一下子就要开会了，可是我把准备好的发言稿子忘在了家里，没办法了，远水不救近火，我只有临时想办法了。

一下子就要开会了，可是我把准备好的发言稿子忘在了家里，没办法了，远水不救近火，我只有临时想办法了。

Yī xià zǐ jiù yào kāihuì le, kěshì wǒ bǎ zhǔnbèi hǎo de fāyán gǎozǐ wàng zài le jiā lǐ, méi bànfǎ le, yuǎn shuǐ bú jiù jìn huǒ, wǒ zhǐyǒu línshí xiǎng bànfǎ le 。

อี เชีย จี้ จั้ว ไคฮฺยฺ เลอะ, เซอฉือ หั่ว ป่า จุ่นเปี้ย ช่าว เตอะ ฟาเหียยน ก่าวจี้ จังไจ้ เลอะ เจีย หลี่, เหมยี้ ป่านฝ่า เลอะ, เยวี่ยน ฉู่ ปู้ จั้ว จิ้น หั่ว, หั่ว จื่อไห่ว หลินฉือ เสียง ป่านฝ่า เลอะ.

อีกสักครูก็จะเปิดประชุมแล้ว แต่ผมลืมวางคำกล่าวไว้ที่บ้าน ไม่มีวิธีแล้ว น้ำไกลย่อมดับไฟไม่ทัน ดังนั้นผมต้องคิดหาทางแก้ไขเฉพาะหน้าก่อนแล้ว

ทั้งหมดนี้ก็คือเรื่องเล่านิทานสุภาษิตจีนพร้อมตัวอย่างการใช้สำนวนสุภาษิตคือ 远水不救近火/远水不救近火(yuǎn shuǐ bú jiù jìn huǒ เยวี่ยน ฉู่ ปู้ จั้ว จิ้น หั่ว) น้ำไกลไม่ช่วยดับไฟใกล้ หรือตามแบบไทยก็คือ น้ำไกลย่อมดับไฟใกล้ไม่ทัน ผู้อ่านสามารถนำไปปรับใช้ในบทสนทนาในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร
มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง